

SvJ

SVENSKA JOURNALEN, LÄKARMISSIONENS
MEDLEMS- OCH ORGANISATIONSTIDNING
NR 3 JUNI 2015 ÄRGÅNG 91

Gott med
vegetariskt

UTVALDA RECEPT FRÅN
"GREEN KITCHEN
TRAVELS"

KUNSKAP FÖR ENNYTID

KVINNOR
I NEPAL LÄR
SIG MÄNSKLIG
RÄTT

UJALA: "ATT INTE VARA UTBILDAD
ÄR SOM ATT VARA BLIND"

KRÖNIKA: Argumenten för att inte ge en slant till dem som tigger är fantasifulla.

ANNIKA HAGSTRÖM

Våren är en härlig tid då träden blommar, solen strålar och känslorna flödar. Njut av vårens alla dofter och ljud. Ta av dig skorna och känn jordens livskraft vibrera under dina fötter. Ta för dig av våren med alla sinnen och njut!

Elisabeth Massi Fritz

”Jag har aldrig blivit utsatt för våld i mitt hem, men vi levde i en konservativ och patriarkal kultur.”

4

juni
2015

10 Somrig trädgårdslunch
Lär dig att sommarduka som proffsen med hjälp av second hand-fynd.

14 Rättighet och alfabet
Att lära sig läsa och räkna pengar förändrar livet för kvinnorna i Nepal.

18 Säkra förlossningar
På Panzisyjukhuset i DR Kongo kan mammor föda barn utan fara för sitt eller barnets liv och slippa riskabla förlossningar i hemmet.

20 Hon ger barnen hopp
Anna-Karin Öhrnstedt lever för att ge övergivna barn i Sydafrika en ny familj och hopp inför framtiden.

10

20

18

Många kvinnor har en oacceptabel situation

”**H**on kommer aldrig att bli gift igen” viskade en tolk till mig en gång i Indien när vi besökte en spargrupp. Det var en hyfsat ung änka som ledde gruppen och hon ledde den bestämt. På det sätt som spargrupper kan leda efter ett tag. En massa kvinnor träffas regelbundet och börjar prata med varandra. De tjänar egna pengar, får bättre självförtroende, lär sig om mänskliga och medborgerliga rättigheter och helt plötsligt kommer många idéer fram som inte har med pengar att göra. Kvinnorna som stöttar varandra blir en kraft att räkna med. Långsamt börjar viktiga ord som vi kanske tycker är uttjatade eller belastade politiskt få en innebörd: Jämlikhet, feminism, frihet, rättvisa.

Ofra är kvinnornas situation i dessa samhällen fullständigt oacceptabel. Många kvinnor fick inte gå i skolan

som barn, det var ingen som såg någon anledning att de skulle lära sig läsa. Kvinnorna har inget att säga till om vad det gäller familjeplanering eller att få föda sina barn på sjukhus. Även på den tiden när aids var en hundra procentigt dödlig sjukdom kunde inte en kvinna kräva kondom, fast hon visste att mannen besökte prostituerade. Kvinnomisshandel förekommer ju överallt och jag vet inte om det stämmer, att det är ett vanligt problem för kvinnorna som deltar i olika alfabetiserings- och spargrupper, vittnar många om.

Den bestämda änkan i Indien hade konfronterat en av männen som slog sin kvinna. Jag vet inte om det ledde till att

kvinnomisshandeln upphörde, men det blev ok att prata om det i gruppen. Det är ändå ett första steg. Kanske blir hon inte gift igen som (den manlige) tolken befarade. Men jag är inte så säker på att kvinnan själv såg det som någon större förlust.

Ps: Läs om kvinnorna i Nepal som går alfabetiseringskurser på sidan 14. De bor i ett område som inte drabbades av de stora jordbävningarna i april och maj.

Eva Nordenstam
von Delwig
Informationsansvarig på Läkarmissionen

Hon har både utnämnts till årets jurist och årets yrkeskvinna, Elisabeth Massi Fritz, advokaten som för de svaga och utsattas talan. Många kvinnor har henne att tacka för att de lever.

Med lagens hjälp räddar hon liv

TEXT: MAJKEN ÖST-SÖDERLUND
BILD: RICKARD L. ERIKSSON

Elisabeth Massi Fritz

Ålder: 47 år.
Familj: Leif Svensson – som Elisabeth kallar för sin drömmän. Barnen Elsa, 13 år och Erik, 17 år, tre bonusbarn.
Yrke: Jurist, specialiserad som målsägarbiträde för brottsoffer.
Vill inte kallas: Feminist. Jag jobbar för mänskliga rättigheter, oavsett kön, etnicitet och religion. Men de flesta brottsoffer är kvinnor.
Kopplar av: Jag är antingen eller. Jag är bra på att jobba, men också bra på att vara ledig. Jag åker gärna bort då jag är ledig, kopplar av och bara umgås med familjen.
Egenföretagare: Många förundrades när Elisabeth startade egen byrå när hon väntade sitt första barn och hade hovrättsförhandlingar i Pela-målet då andra barnet var nyfött. ”Numera har jag anställda, vi kan varandras mål, men rättegångar kan inte alltid planeras i detalj.”

DET ENA HÖRNET av Elisabeth Massi Fritzs väldiga kontorsrum är tapetserat med utmärkelser och diplom, det andra hörnet lyses upp av barnteckningar. Det ger en bra bild av Elisabeth. Hon är målmedveten och ambitiös men har plats för det lekfulla. Dessutom är det praktiskt. Många av hennes klienter är kvinnor med barn, och hennes två egna barn har tillbringat många timmar på advokatkontoret.

Elisabeths liv är ingen klassisk framgångssaga. I stället är hon ett bevis på att envishet, hårt arbete och begåvning leder till framgång.

Att hon överhuvudtaget blev jurist är ett under. Hennes föräldrar växte upp i Libanon, de är kristna syrianer och kom som arbetskraftsinvandrare till Sverige i mitten av 1960-talet. De landade i Växjö, där Elisabeth föds som nummer tre i en numera sexhövudad syskonskara. Mamman, som var lärare och hade höga ambitioner för sina barn lämnade snart Södertälje dit nästa flyttlass gått. Hon ville att barnen skulle växa upp i en liten stad där de kunde lära sig svenska. Familjen flyttade till Motala, där båda makarna fick jobb som tolkar. De hjälpte de stora skaror syrianer som kom till Sverige i samband med kriget i Libanon.

– JAG HAR ALDRIG blivit utsatt för våld i mitt hem, men vi levde i en konservativ och patriarkal kultur. Mina två äldre systrar, som är tvillingar, gifte sig med landsmän när de var tonåringar. Jag var inte lika lydig. Jag ville åka till Stockholm och studera juridik. Att släppa iväg en ogift, ung kvinna helt på egen hand till en storstad gick helt emot mina föräldrars kultur och värderingar.

Men Elisabeth var envis och stod på sig. Något hon stundtals ångrade när hon väl kom till Stockholm.

– Det första året var hemskt. Jag förstod inte det akademiska språket, svenskan var inget problem, men alla termer. Jag satt på nätterna och slog i ordböcker. Ingen kunde hjälpa mig. Jag var på väg att ge upp flera gånger.

Först den tredje terminen lossnade

allt. Då fick hon till och med tid över som hon vigde åt ideellt arbete inom Röda Korset och ett syrianskt kvinnoförbund som hon var med och tog initiativ till.

NÄSTA STORA STRID med föräldrarna handlade om giftermål. De förväntade sig att hon skulle gifta sig med en syriansk man, men Elisabeth ville gifta sig med en svensk.

– Det tillämpades inga tvångs- äktenskap, men i princip alla gick in i arrangerade äktenskap. Det var många bjudningar med väldigt många kavaljerer.

Nu kan hon skratta åt det. Under de trettio år som gått sedan hon var tonåring har mycket förändrats även i den syrianska kulturen i Sverige.

– Numera åker mina kusinbarn utomlands och studerar. Det förekommer blandäktenskap, allt har blivit mycket modernare. Men jag var först ut.

Tanken var att Elisabeth skulle bli affärsjurist. Men efter bara något år som jurist blev hon uppsökt av

Elisabeth Massi Fritz

“Det förekommer blandäktenskap, allt har blivit mycket modernare. Men jag var först ut.”

en arabisktalande fembarnsmamma. Kvinnan hade inte bokat tid, men hon frågade om hon kunde få en kvart. Samtalet som följde blev en vändpunkt i livet för dem båda.

Under de tre timmarna som samtalet pågick fick Elisabeth inblick i något som var så fasansfullt att det fortfarande är hennes drivkraft drygt tjugo år senare. Även om hon hört och sett mycket, hade hon aldrig hört talas om systematiska våldtäkter, förtryck och kränkande misshandel i det som var avsett att vara kärlekens tryggaste hemmahamn – äktenskapet.

Innan de skiljs åt säger kvinnan: ”Endera hjälper du mig, eller också

Pela

Pela var 19 år den 24 juni 1999 då hon brutalt mördades av sin egen familj under en semester i pappans hemland Irak. Hennes far dömdes för mord i en irakisk domstol, till sex månaders fängelse. Det sågs som en förmildrande omständighet att Pela ville leva sitt eget liv, ha mobiltelefon och pojkvän. Hon drog skam och vanära över sin familj. Om familjen skulle återfå sin heder återstod bara att mörda henne.

Elisabeths ena vägg är fylld av utmärkelser och diplom, en skön kontrast mot väggen bredvid som täcks av barnteckningar.

Tavlan som föreställer en kraftfull kvinna omgiven av fem barn i olika hudtoner är det första som möter besökaren som ska träffa Elisabeth Massi Fritz på hennes arbetsplats.

Elisabeth Massi Fritz

“Hedersmorden är särskilt bestialiska eftersom de utförs av syskon, föräldrar eller släktingar som offret älskar.”

juriteteten av våra partier har tappat fokus på viktiga frågor. Sverigedemokraterna har lyft frågor andra duckar för, kanske inte på ett seriöst sett, men människor lockas att rösta på dem. Flyktingpolitiken måste diskuteras. Vi kan inte ta in människor utan att ta ansvar för dem. Det är katastrofalt. Många kommer hit, det ställs inga krav, männen behandlar sina kvinnor ännu sämre än i hemlandet, de kontrolleras och misshandlas. Många vet inte vilka lagar som gäller i Sverige, i Iran – till exempel – finns inga förbud för våldtäkt inom äktenskapet.

ELISABETH VILL FINNAS med i samhällsdebatten. Hon betonar att hedersbrott inte har upphört, men media rapporterar inte lika flitigt längre. 2012 mördades 19-åriga Maria med 107 hugg av saxar och knivar av sin tre år yngre bror i Landskrona.

– Hedersmorden är särskilt bestialiska eftersom de utförs av syskon, föräldrar eller släktingar som offret älskar och har en nära relation med.

Det är inte de snälla och trevliga människorna som hennes klienter ska möta i rättsalen och hon erkänner att hon är yrkesskadad. Hon är väldigt mån om sina barn, värnar om dem på ett sätt som de ibland kan uppfatta som överdrivet. Den 13-åriga Elsa får aldrig åka tunnelbana ensam en kväll.

– Jag försöker alltid hämta henne själv eller så får hon ta taxi. Jag har sett för mycket, våldtäkter, hot, mord, bestialiska tortyrhistorier och systematisk psykisk och fysiskt misshandel.

FÖR SJU ÅR SEDAN, i samband med Elisabeths 40-årsdag, skilde hon sig från sin make.

– Det var verkligen inget lätt beslut. Det finns inga lyckliga skilsmässor. Jag tror att alla barn vill att deras föräldrar ska leva ihop. Nu, många år efteråt, kan jag se en fördel med skilsmässan. Barnen fick en mer närvarande far. Vi delar vårdnaden, även om barnen nu snart är så stora att de själva väljer hur de vill ha det.

Efter skilsmässan fick Elisabeth mer tid för sig själv. Hon började träna med en PT, tog motorcykelkörkort, som hon önskat göra ända sedan hon var tonåring.

– Då var det absolut tabu, men när jag fyllde 40 blev det äntligen av, men min Harley Davidsson är inte alltför ofta ute på vägarna. ■

går jag tillbaka till min man och blir dödad.”

– Jag hade inget val. Jag måste hjälpa henne.

ELISABETHS YRKESKARRIÄR fick en ny inriktning. Sedan 1996 driver hon en advokatbyrå som företräder brottsoffer. Elisabeth blev särskilt uppmärksam efter att framgångsrikt ha företrätt Breen, Pela Atroshis lillasyster gentemot farbröderna som var inblandade i mordet på Pela. Hon var den första som någonsin nämnde ordet hedersmord i svensk domstol. Och försvarsadvokaterna fick den gången möta en påläst advokat som lärt sig vikten av retorik i Sydneys domstolar och som dessutom kunde klientens språk och kultur.

Svensk polis, rättsväsende, samhällsdebatt och media fick ett nytt ord och en helt ny förståelse för att invandrare till Sverige inte bara kom som enskilda individer, de hade också med sitt hemlands kultur och sedvänjor som krockade rejält med svensk lag.

Elisabeth har blivit anklagad för att vara rasist.

– Inget kunde vara mera fel. Det är känsligt att peka ut gärningsmän och deras tänkande. Men det är viktigt, vi får inte vara tysta. Det är därför jag inte engagerat mig politiskt även om jag fått en del flotta erbjudanden. Ma-

Med 44 grader går det åt mycket vatten för Gurma-folket i Niger

■ Kvinnan tillhör Gurma-folket i Niger. Ett land med enorma behov av bland annat vatten. Med 44 grader i skuggan är det som att leva i en påslagen hårfön. Bara 15 procent av kvinnorna kan läsa och skriva då all vaken tid går till att vandra för att hämta smutsigt vatten. De äldre barnen vaktar då de yngre, så de kan inte heller gå i skolan. Genom Läkarmissionens vattenprojekt kan alfabetiseringen ta fart och de kan odla för att sälja varor på marknaden. Kvinnorna som hittills bara talat det lokala språket kan med mer kunskap bli en integrerad del av samhället.

JOHAN LILJA

– Så här dukar jag gärna om jag bjuder på brunch. Och om min barn, som flyttat hemifrån kommer över, är det inget ovanligt att mamman kan ha gjort i ordning så här när de kommer, säger Marlene och ler.

Så mycket kostade dukningen

- Linneduk:40 kr
- Gammal tidning.....20 kr
- Småvaser: 10 kr/st x 2 =20 kr
- Glas: 15 kr/st x 4 =60 kr
- Kaffekanna:25 kr
- Böcker: 10 kr/st x 2 =20 kr
- Kaffekoppar: 10 kr/st x 4 =40 kr
- Assietter: 20 kr/st x 4 =80 kr
- Uppläggningsfat: 45 kr/st x 4 = ..180 kr

Summa = 485 kr

485
kronor

Marlenes fem tips:

- Damma av det ärvda porslinet du har undanställt på vinden.
- Ta fram linnedukerna du fått av mormor.
- Pasteller och småblommigt ger en lantlig känsla.
- Använd ovala uppläggningsfat som tallriker i stället för vanliga runda.
- Gamla tidningar som bordstabletter ger en skön vintagekänsla.

Gör en somrig second hand-dukning

Udda porslin, gamla böcker och lite blommor är vad som krävs för att du ska bli ett verkligt dukningsproffs. Det menar Marlene Ågemo som delar med sig av sina knep för att få till en vacker dukning till sommarens fester och fikastunder med nybakad rabarberpaj.

TEXT: THERESE PETERSON

FOTO: HÅKAN FLANK

HÖR DU TILL dem som stannat vid varenda loppis du passerar längs sommarvägarna, eller hoppar du över det för att du inte vet vad du ska leta efter? I så fall skulle du träffa Marlene Ågemo, som gärna vill inspirera dig

till att göra roliga fynd i sommar.

Marlene Ågemo arbetar som butiksinredare och koordinator för Läkarmissionens second hand-butiker. Hon är även känd för en del som inredningsbloggaren "Fru Vintage". För henne har vackra saker och att skapa en mysig atmosfär, blivit en passion. Något som tydligt syns i butikerna som alla är inredda med vackra stilleben och guldspeglar.

VI MÖTS I LÄKARMISSIONENS second hand-butik i Vällingby där hon ska få lära mig sina dukningsknep. Vi börjar med att lägga en fin linneduk på ett bord som snart fylls med saker från hyllorna runt om.

– Jag tycker själv att det är roligt att blanda olika kaffekoppar och tallriker

hej vilt. Jag dukade till ett bröllop på det sättet för ett tag sedan och det blev väldigt lyckat.

Hon rör sig vant mellan hyllorna. Plockar en kopp här, ett fat där och tar med en kaffekanna på vägen. Marlene är en van sakletare. När hon kommer till en butik hon inte varit i förut scannar hon snabbt av vad som finns och vet direkt vad hon vill ha.

– Jag ser snabbt vad jag gillar. Jag går igång på plåtburkar och udda porslin. Ett tag köpte jag en kaffekopp så fort jag besökte en second hand-affär eller loppis, och på det viset byggde jag upp min samling. Det är helt okej att vara shopaholic om man handlar på second hand och jag tänker att pengarna jag betalar för sakerna ofta går till något bra.

– Men min man har undrat när

vi ska starta vår egen butik hemma, eftersom jag köper så mycket, säger hon och skrattar.

Att handla second hand har länge varit på modet, en trend som inte verkar avta.

– Det är ju så med second hand, att om det har hållit så länge att det går att lämna in och sälja igen, då är det bra kvalitet. Ska du köpa möbler i dag får du lägga en förmögenhet för att få den kvalitet som gamla möbler har. Det är gediget trä, fjädarsitsar, men det har de som är i 20-årsåldern nu järnkoll på.

SENARE SAMMA DAG ska Marlene ut och skriva på kontraktet för en ny butik, i Bro utanför Stockholm. Det blir hennes uppgift att bygga upp

inredning och utseende så att den följer standarden i de andra butikerna.

– För oss är det viktigt att det inte känns som en loppis utan som en riktig butik.

TILLBAKA TILL VÅRT BORD. Dukningen som växer fram ser avancerad ut men är egentligen rätt enkel. Marlene har lagt gamla damtidningar under tallrikarna som tabletter, och mitt i allt placerar hon två gamla böcker, innan hon klipper till konstgjorda blommor som hon stoppar ner i små vasar.

– Ni får föreställa er att det är riktiga rosor, säger hon och skrattar, men tillägger att det är fiffigt med konstgjorda blommor, för dem kan man ju använda flera gånger.

Fotografen Håkan fascinerar av de

olika detaljerna Marlene väljer att använda.

– Jag skulle inte komma på tanken att slänga upp böcker på bordet och sätta en kopp på dem med en liten blomma i, men det är ju enkelt och även jag som man tycker ju om när det är vackert. Det förhöjer allting, säger Håkan.

När dukningen är klar räknar vi ihop det Marlene plockat fram. För cirka 420 kronor har vi fått en väldigt somrig dukning, vilket ökas med några tjugor till när Marlene går ett sista varv och kommer tillbaka med några pyttesmå glas på fot.

– De här skulle jag sätta vid varje kuvert med en liten blomma i som ett litet pynt. Eller ett värmeljus, beroende på årstid. ■

Välgörenhet är inte något fult ord

Det var fredagskväll och en viss helgstämmning började sprida sig i stan. Restaurangernas barer hade öppnat, shoppare med stora paket hastade till tåg och taxibilar. Solnedgången färgade himlen röd. Så vackert Stockholm är, hann jag precis tänka när jag mötte hennes blick. Bärnstensfärgade ögon i ett brunbränt ansikte. En vilt främmande, men jag kände på något egendomligt vis igen henne. Kanske var det den hemstickade tröjan som påminde om en tröja mamma stickade åt mig när jag var liten. Kanske var det hennes blommiga huckle, likadant som min sommarmamma brukade bära när hon mjölkade korna. Kanske var det blicken som inte väjde. Hon liknade mina mostrar i Danmark, min mamma och min mormor – och på några få sekunder fick hon mig att inse att vi två hörde ihop.

De såg ut som en tavla av Rembrandt där de stod i en klunga i det sena solljuset vid Stockholms central. Kvinnor i långa kjolar med stora bylten, män med färdansikten. Romer, tänkte jag, romer som slutat tigga för dagen och nu skall... ja, vart ska de ta vägen? För min inre syn ser jag bilder på slarvigt hopsatta baracker med livsfarliga eldstäder och tvätt som fladdrar i vinden.

BLICKEN FRÅN KVINNAN med tröjan stannar kvar i mitt sinne. På de korta sekunder vi sågs sade hon att vi hörde ihop, hon och jag.

På kvällen dansar kända personer fram i min tv och vill engagera mig att rösta bort någon som inte uppfyller måttet. Tidningarna skriver om politiker som vill förbjuda tiggeriet. "En skam för vårt land", påstår en riksdagspolitiker. Argumenten för att inte ge en slant till dem som tigger är fantasifulla. Organiserade ligor tar hem pengarna, heter det. Andra talar om att pengarna går till knark.

Jag har svårt att sluta tänka på kvinnan jag mötte vid Centralen. Hon får mig att tänka på ordet välgörenhet. Ett fenomen jag som 40-talist är uppfostrad att avvisa. Det är

samhällets sak att hjälpa nödställda har vi fått lära oss. De som behöver hjälp och stöd ska inte vara hänvisade till en slant från en välgörare.

På ett lite märkligt sätt fick blicken från kvinnan på Centralen mig att se på mitt eget liv med nya ögon. Varifrån har jag fått mina värderingar?

Det är som om hela mitt liv rullar baklänges. Jag ser mig och mina fyra syskon bråka om sängplatserna i vår tvårummare på kvällen. Vi är portvaktungar och pappa har hand om oljeeldningen i pannrummet och packandet av droppade kranar hos klagande hyresgäster. Mamma skurar alla smutsiga stentrappor i trapphuset från första till femte våningen. På fredagseftermiddagarna luktar det Fenom i hela huset.

ALLA VI FEM ungar fick så småningom egna lägenheter eller egna hus. Vi kunde köpa bilar och åka på semester, vi har gått i bra skolor och har kunnat försörja oss själva från den dag vi slutade skolan.

Jag kan se pappa, som förutom portvaktjobbet var målare, sitta med fackföreningsboken vid köksbordet och tala väl om de socialdemokratiska kämpar som gått i första ledet för att skapa ett bra samhälle för oss barn att växa upp i. Ett rättvist samhälle.

I Unga Örnar sjöng vi: "Om det blir för strängt ibland, för vår minste lilleman, vips han sitter trygg, på nån annan rygg, så solig blir vår stråt när alla hjälpas åt..."

Det är 1950, -60 och -70 tal i mina minnesbilder. Allt går framåt. Det finns jobb och välfärden byggs starkare för var dag.

Nu är det 2015. Solen står röd på himlen. Jag går med lätta steg förbi Centralen i Stockholm och möter en ung kvinnas blick. Innan jag somnar på kvällen tänker jag att den kvinnan var utsänd för att berätta för mig om mitt eget liv. Att se världen omkring mig som den ser ut i dag och försöka inse att välgörenhet inte är ett fult ord. Det är i själva verket något fint.

Det handlar om att dela med sig, att göra väl. Om jag möter kvinnan igen, hon som såg på mig, skall jag tacka henne för vad hon lärde mig.

Annika Hagström

Journalist, programledare och författare. Hon har varit gästprofessor vid Institutionen för journalistik och masskommunikation, JMG, i Göteborg.

FOTO: JOHANNA PEARSON

Uppskattad kurs om kvinnors hälsa

■ Sakina är en av deltagarna i BLiSS-kursen i Kabul, där man undervisar om graviditet och förlossning.

– Själv har jag fött mina två barn hemma och det har gått bra, men jag känner andra som förlorat sina barn under förlossningen, berättar hon.

De flesta deltagarna kan inte läsa eller skriva. De använder sig av rollspel och teckningar i undervisningen. Efter varje tillfälle får kvinnorna med sig en bildserie hem, så att

FOTO: JOHANNA PEARSON

de kan berätta vad de lärt sig för familj och grannar.

– Det är en bra kurs. Vi lär oss saker om graviditet och barnafödande som vi aldrig skulle lära oss annars. Jag tar med mig bilder hem och berättar för min man, min svärmor och lillasyster, berättar Sakina.

Var i karantän under 42 dagar

■ Ebolautbrottet i Liberia är över för denna gång. Det blev inte så farsansfullt som det kunde ha blivit, smittan gick att kontrollera innan den hann ta över fullständigt. Livet återgår till det normala, men för många ser vardagen annorlunda ut. Det här är Matthew Saekirs historia:

FOTO: ZOA

” Jag heter Matthew och är 26 år och bor i Central Grozierville. Jag växte upp, tog examen från skolan, gifte mig och fick två döttrar. Jag är bonde precis som pappa och farfar. Vi är medlemmar i "Gospel Missionary Group" och i september förlorade vi vår första församlingsmedlem i ebola. Min svägerska dog i slutet av oktober och hennes två barn fick bo hos oss men de var smittade och dog i början av november. Ebola-teamet kom och begravnade dem och sanerade huset och vi fick inte bo där på en vecka. Sen blev mamma sjuk och dog 17 november. Vi fick inte

ha någon begravning för henne, utan ebolateamet brände hennes kropp. I slutet av november fick min fru feber och jag trodde hon stod näst på tur. Men ebolatestet var negativt!! Vi bodde 14 personer i huset september-december och var i karantän i 42 dagar. En kontaktperson hälsade på men vi fick ingen mat, ingen medicin, ingenting. Vi överlevde tack vare det vi odlade. Visst, människor övergav oss men jag klandrar dem inte. Jag förstår varför. Nu bor min pappa och farfar med oss på gården och vi försöker fortsätta livet som vanligt igen.”

Miriam Mondragon: Vårt påverkansarbete har till slut burit frukt

■ Efter månader av påverkansarbete har Miriam Mondragon, Association for a More Just Society (ASJ), fått igenom ett viktigt lagförslag i Honduras när det gäller förhör av barn som bland annat utsatts för sexuella övergrepp. De får nu möjlighet att vittna i ett separat rum

FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

med en psykolog, i stället för att återberätta sitt trauma och korsförhöras av polis, åklagare, domare och

försvarsadvokater, något som kan skada offret mer än brottet i sig.

Läkarmissionen har stöttat ASJ:s arbete under många år och finansierat den studie som ligger till underlag för det nu klubade lagförslaget. Miriam är glad:

”Efter månader av på-

verkansarbete på alla nivåer har vårt arbete till slut burit frukt” säger hon.

I samband med att lagen publicerades anordnade ASJ, tillsammans med kongressen, ett stort seminarium där kongressledamöter, representanter från domstolsväsendet, åklagarämbetet samt journalister deltog.

Ålderskillnaden är stor bland kvinnorna. Flera av de yngre visar stolt hur de kan skriva sina namn. En del är snabba, vissa får tänka en stund före varje bokstav. En av tjejerna säger att hon är femton år, men hon är redan gift. Barnet hon bär med sig är 1,5 månader gammalt.

Vill stärka kvinnorna

• I norra Nepal, landets mest fattiga och eftersatta område, har Läkarmissionen varit med och startat upp ett program för att stärka de mest utsatta kvinnorna. Kvinnor är en utsatt grupp i en mansdominerad kultur.

Målet är att stärka kvinnorna, socialt och ekonomiskt, och på så sätt ge dem verktyg att själva bekämpa diskriminering.

• Arbetet utförs i huvudsak med Mission East och den lokala organisationen Women Welfare Service.

Insatsen fokuserar på läs- och skrivkurser och kunskap om sina egna rättigheter samt social mobilisering genom att bygga upp nätverk av kvinnor som organiserat kan kämpa för sin sak.

Området för Läkarmissionens utbildning sträcker sig brett över den norra delen av Nepal. Våra partnerorganisationers medarbetare får vandra i sex dagar för att ta sig mellan den sydligaste och den nordligaste byn.

Här utrustas kvinnor för en modern vardag

De tillhör några av de allra fattigaste grupperna i ett av världens mest utvecklade länder, Nepal, och bor i ett område som inte drabbades av jordbävningen. Nu är de med om en förändring som landet behöver. En kurs som Läkarmissionen är med och finansierar.

TEXT: JOHANNA KRATZ

FOTO: TOMAS OHLSSON

I ETT MÖRKT klassrum, byggt i lera på taket av ett större hus, pågår en lektion i läsning. Vi befinner oss i Buraunse, en by utslängd mellan Himalayas bergstoppar i Humla-distriktet i norra

Nepal, nära gränsen till Tibet. Enda vägen hit är med flyg eller helikopter. En brant bergsstig har lett oss hit från byn Simikot, där vi landade med det lilla planet. På de smala, steniga stigarna går kvinnor i slitna tofflor och plastskor, ofta bärande på tunga vedlass de hoppas kunna sälja i Simikot. Har de tur delar myndigheterna ut månadens risranson när de är där, som de kan ta med hem.

Vandringen mellan olika byar kommer ta oss flera dagar. För natten står våra tält uppställda på det platta hustaket där vi ska sova. Men än är det långt till sovdags, för trots att det är sen kväll, har skoldagen just börjat. Klassen består av tjugotolet kvinnor i olika åldrar från olika kaster och

kulturella seder. I generationer har de varit beroende av män. Ingen av dem har gått i skolan, för vad är det för mening att utbilda en kvinna som ska giftas bort och lämna hemmet?

– M-ä-n-s-k-l-i-g-a r-ä-t-t-i-g-h-e-t-e-r.

Högt och långsamt bokstaverar de orden lärarinnan har skrivit på svarta tavlan. Kvinnorna slår upp böckerna, speciellt framtagna för kursen, med enkla texter på nepalesiska och med stora bilder.

KURSERNA HÅLLS ett par timmar varje kväll i veckan. Från start deltog 1 350 kvinnor i klasserna som drivs i samarbete med Women Welfare Service, WWS, som sedan i början av

Lax Mi Lama har en roll som "social mobilizer", en sådan finns i varje område där projektet pågår.

Lax Mi Lama

"Den första tiden gick jag runt i husen för att övertala kvinnorna att komma till lektionerna."

1990-talet har arbetat med kvinnors rättigheter i de svårtillgängliga områdena. Organisationens grundare var som ung en av mycket få kvinnor i sitt område att passera klass 10. Något hon bestämde sig för att ändra på.

– Jag började med ett skrivbord och en skrivtavla, och de första pengarna för att starta tog jag och några vänner ur egna fickor, berättar hon.

Läkarmissionen, den danska organisationen Mission East och WWS har utvecklat projektet "Empowering Vulnerable Women". Det har varit i gång i nära ett års tid när vi kommer på besök. Första steget handlar om läs- och skrivkunighet, och kvinnorna har lärt sig att skriva sitt namn, alfabetet och att räkna till tio. En del

har kommit längre än så.

– Den första tiden gick jag runt i husen för att övertala kvinnorna att komma till lektionerna, säger Lax Mi Lama, en ung kvinna som har en stödjande funktion för flera av klasserna.

SVÄRMÖDRARNA VAR svåra att övertala, berättar hon, eftersom kvinnorna nu får mindre tid i hemmet. Men när de förstod att en lärd kvinna kan kräva saker som de har rätt till så att de får bättre ekonomi, då blev både de och männen intresserade. Männen fick även skriva på ett kontrakt om att inte hindra fruarna att komma till lektionerna.

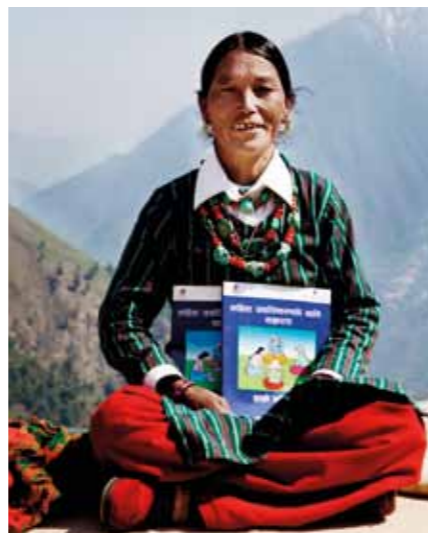
En av deltagarna är Jausara BK.

Jausara BK har en son som är fem år och en bebis på fyra månader. Som dalit har hon och familjen diskriminerats hela livet. Om någon rört vid henne har de tvättat sig efteråt. Vid brunnen har hon fått vänta till andra hämtat sitt vatten innan hon fått ta. "Jag kände mig så ledsen tidigare, som att det var mitt fel,

och jag undrade varför", säger hon. Nu är det bättre, men skillnaderna mellan kasterna syns här och där även för en utomstående. Jausaras hus är enklare än andra i byn och hon och maken jobbar på sina grannars land för att försörja sig. För det får de två mål mat om dagen och lite pengar.

JORDBÄVNINGEN I NEPAL. Läkarmissionen har arbetat i Nepal i nästan 40 år och våra samarbetspartner var snabbt på plats efter jordbävningen. I vissa områden uppskattar teamet att så många som 90 procent av de överlevande har förlorat sina hem. Nu närmar sig monsunregnen och vårt fokus är därför inställt på att ge människor tak över huvudet och den nödvändigaste utrustningen för att ta sig igenom regnperioden.

Tjunga berättar att hon signerade sitt namn för första gången för tio dagar sedan. Tidigare har hon fått lämna tumavtryck. Nu slipper hon den skammen och kan också handla och göra affärer utan den ständiga rädslan att bli lurad. "Jag har alltid fått ta med mig någon som kunnat räkna växeln jag fått tillbaka. På sedlar tittar jag nu på färgerna och har lärt mig värdet av dem." Ett värdefullt bevis på att hon får vinst för studiemödan. En av hennes döttrar har lyckats ta sig till huvudstaden för att studera. Mamma Tjunga insåg tidigt att utbildning var viktigt. Nu har det blivit än tydligare för henne.

Chau

I vissa av byarna utövar man fortfarande "chau". Det handlar om att kvinnan är smutsig när hon har sin menstruation. Då får de sova i små hyddor en bit bort från byn. Där kan det vara kallt och fuktigt. En kvinna, som inte vill uppge sitt namn, berättar att i hennes by fick hon till nyligen stanna i en hydda i sju dagar under sin mens.

Rädda att inte hinna med hembestyren. Att ändra ett system är svårt. Många av kvinnorna ville inte komma till klasserna först, och många av dem är fortfarande rädda att inte hinna med sina hembesty.

Sarala är ensamstående med två små barn, och försörjer dessutom sina föräldrar. De bor elva personer i ett rum på några kvadratmeter. Hon har tidigare råkat illa ut på olika sätt. Kurserna hjälper henne att bli starkare. "Nu när jag fått bättre kunskaper vet jag att jag har rätt att agera om jag blir illa behandlad".

Hon giftes bort i 16-17-årsåldern berättar hon, i ett arrangerat äktenskap och fick flytta till mannens familj där hon sedan arbetat för att vardagen ska gå runt för svärföräldrarna och barnen. Nu får hon beröm för att ha klassens bästa läshuvud. Och Jausara har tur. Hennes man hjälper henne med läxorna och stöder henne, något få av kvinnorna kan vittna om här.

När vi besöker kvinnorna är de mitt i utbildningen. De utvecklar sin skrivkunskaper, och lär sig mer om sina rättigheter. En mansdominerad kultur, fattigdom och kastsystem gör att diskrimineringen är utbredd.

Sista delen av utbildningen handlar om affärsmässigt tänkande. De mest motiverade får då praktisk hjälp att starta en liten verksamhet. Paral-

lellt med klasserna skapas kvinnliga nätverk som ska fungera efter att undervisningen avslutats. Nätverksgrupperna ska på olika nivåer kunna arbeta för kvinnornas rättigheter. Den "högsta nivån" ska bland annat jobba mot de lokala myndigheterna för att kräva det ekonomiska stöd kvinnorna har rätt till, men sällan får del av.

PÅ BYNIVÅ HANDLAR engagemanget för nätverksgrupperna om vardaglig förändring. I Buranse har de startat "Happy Friday", då de två fredagar i månaden hjälper varandra i hemmen med städning och hälsofrågor. De pratar om vikten av att ha tillgång till en toalett, ser hur barnen mår, kollar att köket är rent och hur soporna tas om hand.

En annan fråga grupperna jobbar med är daliternas rättigheter. Här är det inte enbart kön och ekonomisk standard som diskrimineras. Daliterna är den grupp av människor som står lägst i kastsystemet, eller till och med utanför. De kallas "de oberörbara" och stöts helt enkelt ut.

– Jag blev behandlad som en hund förut – därför var jag rädd för att vara med på utbildningen, berättar Jausara BK, som tillhör dalit-kastet.

Men i klassrummet måste olika kaster mötas, en stor utmaning då det tidigare varit otänkbart, men samtalen om diskriminering är en viktig del i undervisningsmaterialet.

–Vår första lektion gick ut på att skapa regler. Om någon i klassen blir illa behandlad är straffet att man nästa

dag ska gå hem till personen man kränkt för att äta middag, berättar Jausara BK.

Reglerna har följts, och för en utomstående som inte kan språket märks ingen skillnad mellan kvinnorna i klassrummet.

Jausara är inte längre rädd, och hon har haft grannar hemma på besök. För de äldre tar det längre tid att byta inställning, men både män och svärmödrar lär av dem som går kurserna.

UNDER LEKTIONERNA ser jag flera kvinnor nicka till. De har arbetat hårt på dagen. Det här är kanske den enda stunden för egen vila. Det är en ny, värdefull stund där de möter andra kvinnor – men den är samtidigt sövande i värmen och mörkret.

– Innan klasserna kan de prata med varandra om familjen, om att barnen gråter när de går eller glädjas åt att någon annan i familjen kan mjölka kon, säger Lax Mi Lama.

Och mycket har hänt med attityderna. Som att svärmödrar kan tänka sig att passa barnen eller att mannen kokar ris. Fler förändringar är på gång och det har även blivit tydligt för kvinnorna att de själva har diskriminerat sina döttrar. Men motivationen växer för att låta de unga bli den första generationen som får en ärlig chans.

Ujala BK som deltar i en av kurserna vi besöker, har ristat in alfabetet på sänggaveln hemma och där övar hon med sina två döttrar på nio och fem år.

– Att inte vara utbildad är som att vara blind. Nu är jag övertygad om att

jag ska skicka mina döttrar till skolan, säger Ujala.

Den sista kvällen i byn Chukedi hörs röster från klassrummet och i mörkret sitter alla kvinnor från klassen samlade. Med WWS hjälp diskuterar de, och röstar sedan gemensamt fram, vilka olika verksamheter som skulle kunna fungera runt byn.

"HÄSTUPPFÖDNING", ropar någon.

"En liten butik", ropar en annan.

"Grönsaksodling", en tredje

I det sista steget i utbildningen lär sig kvinnorna att göra upp en enkel affärsplan, och några av dem får konkret hjälp att starta en liten verksamhet. Att kunna tjäna egna pengar är viktigt för långsiktig självständighet och större trygghet. ■

För endast 450 kronor kan du ge en kvinna ett kejsarsnitt under säkra former på Panzi-sjukhuset i DR Kongo. Snitten räddar liv när mamman eller barnet är i fara.

På Panzi föds barn i en säker miljö

Det är en fröjd att komma in på förlossningsavdelningen på Panzisjukhuset. Här råder en glad stämning, inte bara för att det just fötts flera bebisar, utan för att de har kunnat föda under säkra omständigheter. Tack vare Läkarmissionen slapp mödrarna föda hemma under riskabla förhållanden.

TEXT: BERTHIL ÅKERLUND

FOTO: RAMÓN SÁNCHEZ ORENSE

DET ÄR TRÅNGT på förlossningsavdelningen. Det händer att mödrar får dela samma bädd, men "trängseln" verkar inte vålla något bekymmer alls när vi besöker Panzisjukhuset i östra DR Kongo. Möjligheten att få föda säkert överväger. Förlossningsavdelningen tar i genomsnitt emot tio gravida kvinnor om dagen och utför cirka 280 förlossningar varje månad. Det är mer än vad kapaciteten egentligen tillåter, i alla fall sett till antal bäddar

som står till förfogande. Men att det finns behov av arbetet som görs på Panzi blir tydligt när man hör om den höga spädbarnsdödligheten i den krigshärjade, fattiga Kivuprovinnsen där sjukhuset ligger.

Enligt beräkningar avlider drygt 200 av 1 000 barn vid födseln, och antalet mödrar som dör vid förlossningen är 1 200 av 100 000. Skrämmande höga siffror – bland de högsta i världen.

BONY MWOBLE är chefsläkare på förlossningsavdelningen. Hon är stolt över arbetet hon och kollegerna utför, men skulle gärna se att fler mödrar kom till förberedande samtal innan förlossningen. Tyvärr är det inte många som kommer, till stor del på grund av att männen motsätter sig det. De tycker inte att det är nödvändigt, utan menar att det räcker att hustrun besöker sjukhuset vid själva nedkomsten.

– Det här är faktiskt en kulturell sak till stor del, männen har fortfarande ett avgörande inflytande i familjen, vilket kan få konsekvenser för familjens välmående. ■

Bony och hennes kollegor försöker informera om möjligheten till preventivmedel för att inte familjerna ska växa sig för stora, men männen vill ha många barn.

– Det ligger nedärvt i dem, och det känns ibland som en tröstlös kamp att bryta detta. Det bästa vore naturligtvis om vi kunde få dem att engagera sig i hustruns havandeskap, så att de känner sig delaktiga och blir tillgängliga för information.

DET ÄR VÄLDIGT sällsynt att makarna är med vid förlossningen, Bony kan bara dra sig till minnes någon enstaka gång – men då blev det en fullständig succé.

– Mannen fick klippa navelsträngen och vi tog bilder. Han strålade när han gick ut från avdelningen. Men det allra vanligaste är att det är kvinnans svärmor som är med. Sådan är vår tradition och den sitter mycket djupt. Men fick jag drömma skulle svärmor bytas ut mot maken och kanske kan jag få se den drömmen besannas någon dag. ■

Webaid är Läkarmissionens biståndsbutik på nätet. Här går det att köpa saker som räddar liv.

lakarmissionen.se

Vi mötte fem nyblivna mammor på Panzisjukhuset

WABIWA MUGANZA MED NYFÖDDE SONEN SAMUEL. – Det här är mitt sjätte barn men det är första gången jag föder på Panzi. Jag känner många kvinnor som aldrig har fött på ett sjukhus eller klinik. Det är fortfarande väldigt vanligt, särskilt i byarna på landsbygden, att man föder hemma med hjälp av en lokal och självlärd "barnmorska".

FURAHA MUGAMBA MED DOTTERN SHUKURU. – Det är självklart bland kvinnorna här omkring att föda på Panzi. De flesta har råd då förlossningarna är subventionerade. Få behöver överväga att föda hemma, vilket kan vara riskabelt. Jag har fött alla mina barn här och har känt mig trygg varje gång, inte minst nu när jag var tvungen att göra kejsarsnitt.

KWINJA MUSEGE MED SONEN DIEU MERITE. – Merite är mitt andra barn, men det är första gången jag föder på Panzi. Jag hade hört att nivån på vården här var mycket hög och därför bestämde jag för att föda här. Och ryktet visade sig vara sant, jag är mycket nöjd med mottagandet och vården, det kan inte bli bättre.

BELA WAKILONGO SOM JUST NEDKOMMIT MED TVILLINGARNA CHIKU & KITO. – De är mina första barn och jag är mycket glad över att förlossningen skedde här på Panzi, då barnen låg i fel position. Det var en komplicerad och kritisk situation, men tack vare personalens lugn och stora kunnande så gick allting bra. Jag var aldrig orolig – jag visste att jag var i goda händer.

ANGE KARUBI MED SONEN EXAUCE, OCH BARNMORSKAN MIRANYO SOM VAR MED VID FÖRLOSSNINGEN. – Det är andra gången jag föder här på Panzi och Exauce är mitt femte barn. Jag har bara ett ord för den vård och det mottagande jag har fått här och det är excellent. Något annat kan jag inte säga.

Akut förlossning

• På Panzisjukhuset används kejsarsnitt enbart när det behövs för att rädda mammans eller barnets liv. Ofta har familjen svårt att betala för det efteråt. De är helt enkelt för fattiga. Sjukhusets läkare utför ingreppet ändå, när det behövs för att rädda liv, en kostnad som måste täckas av pengar som egentligen skulle ha använts till andra saker.

Så handlar du

1. Gå till www.webaid.se
2. Välj din gåva och lägg i gävokorgen.
3. Betala med kort, inbetalningskort eller via bank.
4. Skapa ditt gåvobevis.
5. Skriv ut eller skicka ditt gåvobevis.

10

i topp-listan

■ Här är de mest populära produkterna på Webaid just nu.

- 1 Föda barn på sjukhus, DR Kongo.
- 2 Trädplantering, Sydsudan.
- 3 Stöd till Panzisjukhuset
- 4 Oxe, Uganda.
- 5 Kycklingar, El Salvador.
- 6 Får, Burkina Faso.
- 7 Frukträd, Moçambique.
- 8 Hjälp till Syrien.
- 9 Stöd till Tigers Club, Uganda.
- 10 Mat till gatubarn, Rwanda.

Fråga Mats

■ Har du frågor om Webaid ställ dem till Mats Danson, 08-620 02 00.

Efter tiden som volontär på Place of Restoration åkte Anna-Karin Öhrnstedt hem för att utbilda sig till socionom. Hon valde bort en karriär i Sverige och är sedan många år tillbaka i Sydafrika där hon ger nytt hopp till övergivna barn.

TEXT: MAJKEN ÖST-SÖDERLUND

BILD: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

Övergivna barn i Sydafrika gick före karriär

– **KLIV PÅ**, hälsar Anna-Karin och läser upp gallergrinden. Innan vi når ytterdörren ska ännu en grind låsas upp. Fönstren är försedda med galler och altandörren är stöldsäkrad och larmad. Sydafrika är ett våldsamt land och provinsen KwaZulu-Natal är särskilt våldsutsatt. Men Anna-Karin vägrar att låta rädslan styra henne. Hon älskar långa promenader, men går aldrig ut sedan det börjat skymma och hon undviker folktomma platser med buskage och höga häckar. Hemma läser hon alltid om sig.

Men våldet är bara en sida av Sydafrikas många ansikten. Här finns också en natur som slår det mesta i storhet och skönhet. Från Anna-Karins terrass syns Indiska oceanen där både valar och delfiner tumlar om i vattnet.

– Allting blir vardag här också. Jag somnar i soffan framför tv-nyheterna, helgerna går åt till att städa, handla, jobba i trädgården och gå på gudstjänst. Ibland hinner vi med en utflykt till någon nationalpark. Det är inget lyxliv även om vi bor på en ort som är som gjord för avkopplande semester.

FÖR TRETTON ÅR sedan hade Anna-Karin jobbat i många år på en fabrik i Götene. Hon längtade efter något som kändes meningsfullt. Hon valde att åka som volontär till Place of Restoration i Sydafrika och efter vistelsen där förstod Anna-Karin vad hon ville göra. Hon sökte och kom in på socionomprogrammet och efter ett års arbete i Sverige åkte hon tillbaka till Sydafrika.

Det tog många år innan hon fick en riktig anställning. Hennes svenska utbildning behövde kompletteras för att hon ska få kalla sig legitimerad socionom i Sydafrika. Först efter sex rejäla hemtentor, fick hon sin legitimation och riktig lön. Under tiden har hon fått stöd från sin hemförsamling i Götene, som fortfarande betalar hennes försäkringar och pension. Anna-Karin pratar ogärna om pengar. Det var inte för att göra karriär och bli rik som hon flyttade hit.

Anna-Karin Öhrnstedt

“Allting blir vardag här också. Jag somnar i soffan framför tv-nyheterna, helgerna går åt till att städa, handla, jobba i trädgården och gå på gudstjänst.”

Någon dag senare tar hon med oss till byn Murchison. Byns sjukhus är känt, det började som ett missionssjukhus på 1920-talet, i dag är det statligt och specialiserat på att bekämpa hiv. Det behövs. Byn tillhör de värst drabbade av hiv-epidemin.

Hon kör snabbt och vant på de gropiga vägarna. Värmen får kläderna att klibba på kroppen, men Anna-Karin ser förvånsfull ut. Kycklingarna flyger förskräckt åt sidan då bilen kryper fram längs bygatan, barnen vinkar.

VI KOMMER FRAM till Ethel Celes, som är fostermor till en flicka som kom till Place of Restoration för några år sedan. Hon hade tagits om hand av sociala myndigheter, då hon for illa i sitt hem. Miljontals barn i Sydafrika klassas som övergivna. Föräldrarna kan ha dött i aids eller så har de ingen förmåga att ta hand om sitt barn. Place of Restoration tar emot barn som hittats på utedass, på parkeringsplatser, till och med i sopsäckar.

Hos Ethel ser vi motbilden. En kärleksfull mor, som tar hand om både sina egna barn och ett fosterbarn. Med tårar i ögonen berättar hon att hon ska göra allt för att lägga undan av den redan nu magra inkomsten för att barnen ska få utbildning. Äldsta dottern studerar redan i Durban, hon hoppas att de tre yngsta också ska kunna göra det.

Genom ”Give a Child a Family”-projektet har hon gått föräldrakurs, lärt sig förstå vilka behov barn har som utsatts för våld och övergrepp. Hon har lärt sig ta hand om familjens ekonomi, lärt sig odla och nu vet hon också hur hon ska skydda sig och barnen från hiv-smitta.

”Give a Child a Family” är baserat på afrikansk kontext, det är inget västerländskt mönster som anpassats till Afrika. Problemet i dag är dock att den gamla kulturen är på väg att dö ut och det saknas förståelse för det nya västerländska som väller in via tv-kanaler. Därför är utbildning en av organisationens främsta uppgifter.

ANNA-KARIN HAR inte själv adopterat, men delar hushåll med en holländsk arbetskamrat och hennes 7-årige adoptivson. På så sätt liknar hennes boendesituation de flesta andras.

– Män är i stort sett frånvarande i de familjer vi arbetar med. Fosterammorna är oftast en mamma i 40-50 års ålder som redan har vuxna eller halvvuxna barn. Det är vanligt att familjerna består av barn, barnbarn, syskonbarn och ett adopterat barn.

Kulturen och synen på religion i Sydafrika är väldigt annorlunda mot Sverige; tro på förfäders andar, förbannelser, beroende av stammen och klanen förekommer, men även inslag som är mer öppna än hemma.

– Här inleds alla möten med afrikansk gospel och en bön. Det spelar ingen roll om det är ett möte på statlig, kommunal eller regional nivå. Även om det är hinduer och muslimer med på mötet förutsätts alla delta i bönen och sången.

Stora hjälpbehov i Nepal

SÅ KAN DU HJÄLPA TILL:

Plusgiro: 90 00 21-7, eller skicka sms AKUTHJÄLP100 till 72980 så ger du 100 kronor till bland annat vattendunkar, muggar och presenningar.

Läkarmissionen har ett långt engagemang i Nepal. Förutom arbetet med alfabetisering som ni kan läsa om på sidorna 14-17, stöder vi även en sjukhusskola i Kathmandu och ett leprasjukhus.

I samband med jordbävningarna som drabbat landet gör Läkarmissionen

insatser tillsammans med Medair och Mission East vars team är på plats i fyra byar norr om Kathmandu, där de ger akut hjälp till de överlevande samt rent vatten och skydd.

Men behoven är stora och vi väddar om fortsatt hjälp till de drabbade.

Läkarmissionen har nytt namn!

Läkarmissionens fullständiga namn har tidigare varit: Stiftelsen Svenska Journalens Läkarmission och Hjälpverksamhet.

Nu heter vi äntligen Läkarmissionen även formellt, med tillägget stiftelse för filantropisk verksamhet. En stiftelse måste nämligen ha ordet stiftelse med i namnet.

Krysslösning april 2015

Här är det rätta svaret på korsordet i Svenska Journalen, april. Vinnarna hittar du på sidan 28 i detta nummer.

Kalendern

Läkarmissionens event och konserter. Se även www.lakarmissionen.se

Evie & Pelle Karlsson, Nisse Bergman

- Halmstad, 3 juni, Pingstkyrkan, 19,00
- Helsingborg, 4 juni, Pingstkyrkan, 19,00
- Malmö, 5 juni, Europaporten, 19,00
- Alingsås, 6 juni, Pingstkyrkan, 19,00
- Växjö, 7 juni, Ulriksbergskyrkan, 10,00
- Vetlanda, 7 juni, Pingstkyrkan, 16,00

Da Capo med Gunilla Frödén och Sten Bäckman samt Nisse Bergman

- Örebro, 13 juni, S:t Nikolai k:a, 18,00
- Asker, Odensbacken, 14 juni, Betelkyrkan, 18,00

Ingemar Olsson och Nisse Bergman

- Låppe, Vingåker, 20 juni, Hjälmmargården, 19,00

Solistkvartetten och Nisse Bergman

- Holmedal, Årjäng, 26 juni, Holmedals kyrka, 19,00
- Arvika, 27 juni, Björknäs sommarhem, 18,00
- Säffle, 28 juni, Tveta kyrka, 18,00
- Låppe, Vingåker, 8 aug, Hjälmmargården, 19,00
- Jönköping, 9 aug, Fjällstugan, 18,00

Roland Lundgren, Anders Silfverdal

- Föllinge, Krokom, 4 juli, Föllinge kyrka, 18,00
- Östersund, 5 juli, Storsjökyrkan, 11,00
- Kövra, Oviken, 5 juli, Betelkyrkan, 15,00

Möttes av glädje och tacksamhet

Andreas följde med Läkarmissionen till Moçambique

I februari i år var tre personer från Mäklarringen med på en resa de sent kommer glömma. Tillsammans med Läkarmissionen besökte de Moçambique och fick med egna ögon se vad deras gåvor har gjort för människorna där.

TEXT: JENNY HERMELIN
FOTO: ANDREAS YACCOUB

ANDREAS YACCOUB är 27 år gammal, ganska nygift och nybliven pappa till en liten son som heter Alexander. Han är också en väldigt intensiv och engagerad person, som brinner för många saker i livet. Bland annat för jobbet som fastighetsmäklare och för sina kunder.

– Jag brukar säga att jag är Västerorts bästa mäklare på att svara i telefon, säger han och skrattar.

– Men familjen är så klart också viktig, inte minst sen Alexander föddes.

Engagemanget lyser även igenom när han berättar om den resa som han och kollegorna Nursel Gündüz och Eva Lundqvist gjorde i februari i år.

– Det går inte att beskriva med ord, säger Andreas och skakar på huvudet.

Han visar en bild i sin telefon, som han brukar ta fram när han är på kundbesök. Bilden föreställer honom själv och några av alla de barn han

“Ge ett barn en familj”

Projektet som Andreas och hans kollegor besökte kallas “Ge ett barn en familj”. Den framgångsrika modellen kommer från Place of Restoration i Sydafrika, (se förra uppslaget). Nu finns den på fler platser, bland annat i Chimoio i Moçambique. Genom projektet får barn som övergivits eller vars föräldrar har dött i aids en ny familj, där de kan få uppleva kärlek och trygghet. Medan Läkarmissionens partner söker efter och utbildar lämpliga fosterfamiljer får barnen bo på ett center där de får en säng, mat, skolgång, läxhjälp och inte minst blir sedda och får känna sig värdefulla. Centret drivs bland annat med hjälp av Mäklarringens bidrag.

Andreas Yacoub

Tänk om vi kunde vara lika positiva som de är. Då skulle alla må bra här i Sverige, för vi har det så bra ställt.

spelade fotboll med i Moçambique.

– Det känns överkligt att vi var där, men jag är så glad att jag har gjort det.

LÄKARMISSIONEN HAR sedan flera år ett samarbete med fastighetsmäklarledjan Mäklarringen, som ger en del av sina intäkter till Läkarmissionens

projekt i Chimoio i Mocambique. Samarbetet tillkom på initiativ av Vällingbykontoret, som varje år har varit ett av de kontor som ger störst bidrag. Det var därför just Andreas fick åka i år för att med egna ögon se hur deras bidrag kommer till användning.

RESAN VAR LÅNG och första stoppet var huvudstaden Maputo, där Andreas och kollegorna fick besöka tre spargrupper som Läkarmissionen stödjer. De följande dagarna tillbringade de i Chimoio. Basen var det center Läkarmissionen driver med stöd av Mäklarringen, men de besökte också andra center där deras bidrag har kommit till stor nytta. Och överallt mötte de människor, vars livsglädje och tacksamhet, mitt i allt det svåra, gjorde ett outplånligt intryck på Andreas.

– Hur dåligt de än hade det var de ändå glada och tacksamma för det de hade. Tänk om vi kunde vara lika positiva som de är. Då skulle alla må bra här i Sverige, för vi har det så bra ställt. I stället oroar vi oss för vilken färg vi ska ha på kaklet i badrummet, eller andra småsaker, säger Andreas Yacoub.

– Tidigare kunde jag känna mig nedstämd om jag hade haft en dålig dag på jobbet. Nu är jag glad i stället för att jag har en son och en familj som jag älskar. Jag har fått ett annat perspektiv. ■

Ebolan i fokus på Läkarmissionens årsstämma

I slutet av maj hade Läkarmissionen sin årliga stämma med efterföljande seminarium. Temat för i år var ebolautbrottet i Västafrika.

TEXT: EVA NORDENSTAM
FOTO: ERIKA STENLUND

MED FRÅN SCENEN fanns Hans Rosling, professor i internationell hälsa vid Karolinska Institutet. Han arbetade med bekämpning av ebola på uppdrag av Liberias hälsoministerium, som rådgivare hos statsepidemiologen.

Francis Forndia är administrativ chef för Foya-Borma-sjukhuset i Liberia där det första ebolafallet upptäcktes förra året. Han berättade om sina erfarenheter. Journalisten Magda Gad skulle varit med, men fick förhinder, så hon medverkade via en film.

Under dagen valdes också Bo Guldstrand till Läkarmissionens styrelseordförande.

Seminariet på eftermiddagen var mycket uppskattat och vi återkommer i nästa nummer med en längre intervju med Francis Forndia.

Francis Forndia arbetar på det sjukhus där det första ebolafallet i Liberia konstaterades.

Hans Rosling höll ett uppskattat seminarium.

Här är några röster från eftermiddagen:

PERLA BJURENSTEDT, MUSIKER.

– Att höra Francis ord och personalens helhjärtade insatser och osjälviska engagemang. Det var det mest imponerande från i dag.

ULRIKA SÖDERPALM OCH SOFIA FJELLESTAD, REGIONSAMORDNARE VÄRLDENS BARN.

Ulrika: – Överlag var det otroligt intressant. Att få en insidrapport från krisen. Att få höra från tre personer med så olika perspektiv. Jag har en otrolig respekt

för de som jobbar i "det", lever i detta. Att de inte ger sig utan fortsätter kämpa.

Sofia: – Jag blev också imponerad av deras förmåga att hjälpa varandra lokalt, trots små resurser.

LOTTA GRAY, AMBASSADÖR FÖR LÄKARMISSIONEN, JOURNALIST MED BLOGGEN "VIMMELMAMMAN".

– Det jag tar med från den här dagen är främst starka känslor från Hans Roslings föreläsning. Sorg över att så många barn dör, varje

ULLA LENNARTSSON HAR ARBAT SOM MISSIONÄR OCH BARNMORSKA PÅ FOYA UNDER 80-TALET.

Hon har sedan dess kontakt med sjukhuset och var den som som, via Magnus Ramstrand, uppmärksammade Läkarmissionen på sjukhusets behov:

– Jag har ju lämnat en del av mitt hjärta i Liberia och hade inget annat val när de ringde än att försöka hjälpa dem. Styrkan jag kan se på Foyasjukhuset är att de lyssnade tidigt på signalerna

(om ebolavirus), iakttag åtgärder och höll öppet sjukhuset hela tiden när många andra stängde.

Liberianerna har ju gått igenom trauman tidigare, som det långa kriget. De har en styrka att hantera svåra saker och en omsorg om människor.

Detta har Läkarmissionen gjort för att stoppa ebolasmittan

■ Läkarmissionen gav stöd till Foyasjukhuset. De fick pengar för att köpa skyddsutrustning till personalen, kunna få upp internetkopplingen, kunna

köpa klorin och hinkar att dela ut i byar, motorcyklar för att kunna komma ut i byar och informera. Det stödet hjälpte till så att de kunde bekämpa viruset och

i dag har erkännande kommit från regeringshåll för deras föredömliga sätt att hantera krisen. Läkarmissionen gav också stöd till ZOA och Medair, framför

allt för informationsinsatser i Liberia och en ebolaklinik i Sierra Leone.

I dag är Liberia ebolafritt. Dock finns viruset kvar i grannländerna.

Välkommen!

Här kan du ställa frågor eller kommentera det som du har läst i Journalen eller annat som rör Läkarmissionens arbete.

Skriv till:
eva.nordenstam@lakarmissionen.se
eller till Svenska Journalen,
Läkarmissionen,
Eva Nordenstam,
162 88 Vällingby.

Mer vegetariskt

■ Ibland passar läsarkommentarer väldigt bra. Som nu när jag får ett mejl av Joel Carlberg Torsell som önskar fler vegetariska recept i tidningen. Och så är det planerat vegetariskt till detta nummer. Då känns önskemål väldigt lätt att ordna.

Så har vi den finlands-svenske mannen som pratade om att vi hade Satan på bild i förra numret. Men hade jag ställt in öronen bättre visade det sig att det var Zlatan han menade, och han fanns på bild. Och det var ju betydligt bättre!

Namninsamling pågår

■ Regeringen har ett förslag att ta bort avdragsrätten för gåvor för ideella organisationer. Läkarmissionen är med i en kampanj med namnunderskrifter för att behålla avdragsrätten. Vill du skriva under på listan som kommer att överlämnas till Magdalena Andersson i samband med riksdagens öppnande i höst? Gå in på: <http://250miljonersfragan.se/> Tack för hjälpen!

JOURNALEN

ges ut av Läkarmissionen och är en organisations- och medlemstidning
DIREKTOR: Johan Lilja
ANSVARIG UTGIVARE: Conny Sjöberg
INFORMATION: Eva Nordenstam von Delwig

BISTÅNDSPROJEKT:

Ove Gustafsson

MEDLEMS- OCH GIVARSERVICE: info@lakarmissionen.se

POSTADRESS: Läkarmissionen, 162 88 Vällingby

TELEFON: 08-620 02 00 växel

HEMSIDA: www.lakarmissionen.se, www.webaid.se

PRODUKTION:

Swedmedia

REDAKTÖR: Therese Peterson

REDIGERING: Peter Wickberg

KARTOR: Ola Gustafsson

OMSLAGSFOTO: Rickard L. Eriksson

POSTADRESS: Swedmedia/Svenska

Journalen, 105 36 Stockholm

E-POSTADRESS: svenskajournalen@swedmedia.se

ANNONSER:

Display i Umeå

ANNONSBOKNING: gunilla.johansson@display-umea.se

POSTADRESS: Display/Svenska Journalen,

Box 3042, 903 02 Umeå

TELEFON: 090-71 15 18

TRYCKERI: V-TAB, Vimmerby

GÅVOR TILL LÄKARMISSIONEN PÅ PLUSGIRO 90 00 21-7

	GE SIG IVÄG	SKIFTAR TA EMOT	RUSA SKUBBKЛУBB	SÖKS I HURRICANE	ALLT PÅ FEL PLATS	NÄRALIGGANDE	ÄLDRE OLD-BOYS	OMRÖSTA	FORTFARANDE
EFTERTRAKTA				SERVE-RING	FLOX VANLIG		BRÄDLIST BIPRODUKT		
RULLAR LÄTT KD			KORT TIGRINJA	KAN SUGA BLOD		UTMÄRKT	KVALS-TER	KRUMELUR	DUNDERGUBBE
				HALLANDS ORT LÅGTAL				I STARTLÅGET	LÄGGA PÅ MOTVIKT
ÄGA VÄXTSAFT	PJÄSDEL	OMSORGSFULLT	SOM GELE	BERNSTEIN I MUSIKEN SMILA	FIRASINGULARIS		STÖRA		
						VANDRA VILLE FLYGA		KORT MUSIKSÄTTNING	NÖJDA OCH LIVADE
				URÄLD-RIG					HÖLL FYR
						KANTAR FOG-LIG			
					FIN STEN VRÅL		TORKAS FRUKT I		
					PLACE-RAD I RANG-ORDNING				MJÄLL OCH BLID
				SÖKER TJUV-EN	FÅGEL GAIS		ARVE-JORD FISK		
							KRÄ-LADE		
				STOPP I SMÅ KÄRL		AV-SLU-TAD			BUS-KE

Grattis Evy Einarsson, Järfälla, Anne-Marie Lexander, Nacka och Susann Nelson, Varberg, som vunnit boken "Det händer när du vilar" av Tomas Sjödin.

Junikrysset. Du behöver inte skicka in hela krysset! Fyll bara i tävlingskupongen här bredvid eller skriv svaren på ett vykort. Skicka till "Journalenkrysset juni 2015", Swedmedia, 105 36 Stockholm. Senast den 22 juni vill vi ha ditt svar.

Vinn en bok!

De tre först öppnade rätta lösningarna vinner Brené Browns bok "Mod att vara sårbar."

1.

2.

Namn:

Adress: Postadress:

Konstruktion: Text & Bild Lars Fridestig

814 552 tack!

Lika många kronor har vi samlat in till Läkarmissionens viktiga arbete i Moçambique.

Vi stöder Läkarmissionens arbete i Moçambique där utsatta barn får möjlighet att rehabilitera sig i en trygg miljö. När vi sålt din bostad skänker vi pengar i ditt namn till detta projekt. Du hjälper andra när vi hjälper dig.

maklarringen.se/litebattere

Res med oss till

Israel, Jordanien, Egypten, Italien, Armenien, Etiopien Madeira, Georgien, m.fl.

Flera länder på samma resa
I Moses fotspår,
Istanbul- Kairo

www.kingtours.se
info@kingtours.se
0431-83089
070-23 83 089

Flyg bättre!

Raptim specialpriser bara för dig som arbetar inom bistånd & utveckling.

Vi är en trygg samarbetspartner verksam sedan 35 år!

Välkommen med din förfrågan – världen börjar i Tranås!

Europa: 0140-37 50 30
Afrika: 0140-37 50 10
Övriga Världen: 0140-37 50 20
info@tranås-resebyrå.se
www.tranås-resebyrå.se

Visst älskar vi smoothies, vår gröt och granola, men en frukost skulle inte kännas fullkomlig utan några matigare alternativ, som ägg och grönsaker. Mexikanerna är mästare på matiga frukostar ... Vår version av en varm mexikansk frukostsallad har en härlig balans mellan söt mango, salta bönor, krämig avokado, lättstekta ägg, örter och rejält sting från jalapeño.

Mexikansk frukostsallad

DET HÄR BEHÖVER DU:

1 msk kallpressad oliv- eller kokosolja, ghee eller smör.
 ¼ rödlök, finhackad.
 100 g (11/4 dl) torkade svarta bönor, blötlagda och kokade (eller en burk svarta bönor á 400 g, sköljda och avrunna).
 En nypa chilipulver.
 En nypa mild spiskummin.
 En nypa havssalt.
 1 avokado, delad, urkärnad, skalad och skivad.
 1 mango, skalad, skivad, och urkärnad.
 Saften från ½ limefrukt.
 5 korianderkvistar, repade.
 2 ägg.
 2 msk inlagd jalapeño, avrunnen.

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Hetta upp oljan i en stekpanna, tillsätt lök, bönor, chili, spiskummin och salt och stek under omrörning på låg till medelhög värme i några minuter. Blanda med resterande ingredienser i en skål, förutom ägg och jalapeño, och rör om. Fördela blandningen i 2 skålar.
 ■ Hetta upp en ny skvätt olja i pannen på låg till medelhög värme och stek äggen till vitan stelnar men gulan fortfarande är lös.
 ■ Servera bönsalladen omgående, toppa med stekt lök och några skivor jalapeño.

Vi fick idén till de här burgarna i ett matstånd på en av Londons söndagsmarknader. Där serverades de nästan på samma sätt som här, i ett kålblad och med en yoghurt-dressing, men man kan också slå på stort med klassiska hamburgerbröd. Eftersom burgarna endast innehåller grönsaker och ost kan de först upplevas som lite knepiga att forma, men så fort de värms på i pannen kommer osten att smälta och hålla ihop dem fint.

Halloumi & grönsaksburgare

DET HÄR BEHÖVER DU:

Burgare
 1 liten zucchini (200 g)
 1 stor morot (150 g)
 200 g halloumiost
 5 kvistar färsk mynta, bladen repade och hackade

Tahinidressing:

1 ¼ dl naturell yoghurt
 2 msk tahini (sesampasta)
 2 msk limesaft
 1 tsk lönnsirap eller flytande honung (helst ouppvärmad)
 En nypa havssalt

Till servering:

Stora gröna blad, t. ex.

savojkål

Ärtskott
 Avokado
 Salladsblad
 Surkål

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Riv zucchini, morot och halloumi på ett rivjärn. Lägg rivet i en skål, tillsätt mynta och rör om så att allt blandas. Rör ihop tahinidressing i en liten skål. Hetta upp en torr stekpanna med non-stickbeläggning på medelvärme.
 ■ Forma burgarna med händerna genom att pressa ihop ingredienserna hårt mellan handflatorna och låta

överflödigt saft rinna ut från grönsakerna mellan fingrarna.
 ■ Placera burgarna i den varma pannen och stek på båda sidorna tills osten har smält och binder ihop grönsakerna. Du kan använda stekspade till att försiktigt trycka ihop och forma burgarna medan de

steker. De ska bli gyllenbruna på båda sidor.
 ■ Servera i ett stort kålblad med en klick tahinidressing, ett par salladsblad, några ärtskott, skivad avokado och en sked surkål. Burgarna och dressing kan förvaras i kylskåpet i 3-5 dagar.

Den grönsaksstina rätten serveras vanligtvis som ett tillbehör i Italien, men med lite bröd räcker den som lunch för att hålla två personer mätta fram till middagen.

Siciliansk coponata

DET HÄR BEHÖVER DU:

2 msk kallpressad olivolja, samt lite att ringla över
 1 stor aubergine, skuren i stora tärningar
 1 röd paprika, urkärnad och skuren i stora tärningar
 2 tsk torkad oregano
 ½ tsk torkade chiliflingor
 2 vitlöksklyftor, skivade
 1 liten gul lök, finhackad
 1 liten näve, myntablad, finhackade
 1 liten näve persilja, finhackad
 4 mogna tomater, skurna i stora tärningar
 1 stor näve (cirka 250 g/ 4 dl) gröna oliver, urkärnade
 4 msk kapris, avrunnen
 2 msk äppelcidervinäger

SÅ HÄR GÖR DU:

■ Hetta upp oljan i en stor stekpanna. Tillsätt aubergine, paprika, oregano och chili och stek på medelvärme i ungefär 5 minuter. Rör om då och då. När auberginen och paprikan har fått färg runt om är det dags att tillsätta vitlök, gul lök och större delen av persiljan och myntan (spara lite till garnering). Stek i ytterligare 3 minuter, rör om då och då. Tillsätt lite mer olja om det behövs. Tillsätt sedan tomater, oliver, kapris och äppelcidervinäger och låt puttra i ytterligare 20 minuter eller tills allt är väldigt mjällt och auberginen känns riktigt mjuk.
 ■ Garnera med persilja och mynta, och ringla lite olja över. Servera gärna med en bit grovt surdegbröd, om du vill. Caponatan håller sig i kylskåpet i 3-5 dagar.

Plötsligt är livet annorlunda

Rädsla. Tomhet. Allt som har betytt något är borta. Obehaget kryper som en ovälkommen känsla in i barnets medvetande. Hur blir framtiden nu? Vem ser till att jag får mat, vem tröstar mig när jag ramlar, vem ser till att jag har kläder och vem älskar mig trots att jag inte alltid gör rätt? All trygghet i tillvaron är borta. Bland känner vi att utmaningen med alla dem som behöver stöd och hjälp är i det närmaste övermäktigt.

Människor flyr ifrån krig och våld, fattigdom och hopplöshet. Desperationen är så stor och omfattande att en del utsätter sig för nästan vad som helst i förhoppningen att få ett nytt liv, en ny framtid. Det vi alla förtjänar. Mänsklig värdighet, trygghet och en mening med livet.

Mitt bland alla siffror av människor som har förolyckats eller drabbats av lidande finns det enskilda personer som upplever sitt livs trauma. Föreställ dig att du en dag kommer hem och upptäcker att huset du bott i inte längre står kvar och att de flesta människor som utgjort ditt liv inte längre finns. Detta är verkligheten för många av dem vi försöker hjälpa.

För min inre syn passerar många barn förbi, barn som har förlorat allt. Som Melissa i Moçambique vars föräldrar och närmaste släktingar har dött i aids, eller pojkar jag mötte på gatan i Addis Abeba. Barn som i dag finns i en miljö där någon älskar dem och tar hand om dem, men som trodde att allt var slut. Att det inte längre fanns något hopp om en bra framtid.

Läkarmissionen arbetar med program som skapar hållbara lösningar, en hjälp som ska leda till att barnens familjer får möjlighet till utbildning och försörjning, insatser som ger förutsättningar till att leva ett bra liv. Det gör att det finns hopp mitt i allt det mörka.

Johan Lilja

Direktor på Läkarmissionen

Läkarmissionen

• Sedan 1958 har Läkarmissionen arbetat för att förändra framtiden för utsatta människor. Vi förmedlar cirka hundra miljoner kronor till hjälpinsatser i fyra världsdelar med tyngdpunkt på Afrika. Vi samarbetar med

lokala partner inom tre områden: social omsorg, utbildning och självförsörjning.
 • Vår vision är att genom effektiva metoder stödja utsatta människors vilja och förmåga att förändra sina livsvillkor.

• Vårt uppdrag är att utifrån ett rättighetsperspektiv bekämpa fattigdom och bidra till hållbar utveckling inom våra huvudområden. Vi vill med information engagera fler för Läkarmissionens vision.

Våra kunder tjänar pengar oavsett om börsen går upp eller ner!

– GER FINANSIELL RÅDGIVNING & GARANTERAR DIN FÖRTJÄNST

De vet hur dina pengar kan placeras för maximal avkastning: Jan Erik Johansson, Micaela och Alexander Hultgren.

**RÄNTESTRATEGI MED
90% KAPITALSKYDD,
BERÄKNAD AVKASTNING
PER ÅR: CA 6%
FRÅN 100 000KR**

**RÄNTEPLACERING MED
LÅG RISK SOM GER 6,2-
6,3% ÅRS AVKASTNING.
MINIMUM 1000 000KR**

Var och hur ska man placera sitt sparkapital i dessa finansiellt oroliga tider? – Det vet vi. Nu är det ett utmärkt tillfälle att tryggt förvalta sina pengar, och göra bra förtjänst på dem, med låga risker, säger Alexander Hultgren på Nfp (Nordisk Finansiell Planering).

ALEXANDER VAR TIDIGARE finansiell rådgivare på stora företag som Handelsbanken, Nordea och Skandia.

– Problemet då var att jag ju inte kunde rekommendera en konkurrent, även om jag visste att de hade bättre placeringsalternativ. Jag ville bli oberoende. Jag brinner för att hitta vägar till maximal avkastning för mina kunder, och nu förhandlar jag med bankerna för att få bästa möjliga avtal, säger han.

Han berättar engagerat om hur bankerna nu är i behov av pengar, och att han som representant för sina kunder har bra lägen att förhandla. Som oberoende rådgivare har han avtal med de stora bankerna, både svenska och utländska. Han och hans kollegor på Nfp vet hur de ska optimera sina kunders placeringar och sparande.

– Banker som säljer obligationer har svårt att hitta köpare – det är köparens marknad – och därför kan vi göra riktigt bra affärer för våra kunder just nu.

DERAS STORA KUNDER är pensionskassor, ideella organisationer, kyrkor och företag. Men de har också flera mindre kunder.

– Javisst, små kunder får också tillgång till de instrument som annars är förbehållet de stora investerarna. Och för alla har vi en grundfilosofi: alla risker ska tas bort. Kunderna ska inte kunna förlora pengar. Och det är det hittills ingen som har gjort, förklarar Alexander, inte utan en viss stolthet.

Nfp har flera fina referenser från sina kunder. Det har att göra med företagets andra filosofi: kunderna ska bli så nöjda att de åter-

kommer. Det gör man naturligtvis när man får bra avkastning på sina pengar.

MEN VAD TJÄNAR NFP PÅ AFFÄRERNA?

– Vi har kostnadsfri rådgivning. Sedan får vi våra intäkter från leverantörer som vi anlitar. Exempelvis courtaget på värdepappersplaceringar. För kunden innebär det ingen merkostnad att anlita oss jämfört med att vända sig direkt till bank, säger Alexander.

Nordisk Finansiell Planering

Stockholm: 08-742 03 50

Luleå: 0920-22 77 50

info@finansiell-planering.se

www.finansiell-planering.se